

II. Předkládací zpráva

Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011 (dále jen „Strategie“) je předkládána vládě na základě usnesení vlády č. 441 ze dne 25. dubna 2007 ke Zprávě o plnění úkolů vyplývajících ze Strategie prevence kriminality na léta 2004 – 2007 za rok 2006 a o Prioritách Republikového výboru pro prevenci kriminality a resortů v něm zastoupených na rok 2007.

Strategii předkládá ministr vnitra a předseda Republikového výboru pro prevenci kriminality¹ (dále jen „RVPPK“). Materiál byl zpracován z podkladů resortů zastoupených v RVPPK, prošel vnitroresortním připomínkovým řízením a mimořádně širokým připomínkovým řízením, jehož se zúčastnily kraje a města.

Na základě Jednacího řádu vlády České republiky byla Strategie zaslána dne 23. srpna 2007 (pod. č.j.: OP-555/2007) do meziresortního připomínkového řízení všem povinným připomínkovým místům se lhůtou sdělení stanoviska do 12. září 2007. Výsledky připomínkového řízení jsou obsaženy v části IV. Materiál je předkládán bez výhrad. Dne 20. září 2007 byla Strategie projednána RVPPK a doporučena k předložení vládě České republiky. Materiál nemá negativní dopad na problematiku rovnosti mužů a žen a na podnikatelské prostředí.

V rámci Strategie jsou uvedeny priority a základní okruhy preventivní politiky státu na následující období a stanoveny metody, jakými budou RVPPK a věcně příslušnými resorty naplňovány.

Předložený materiál navazuje na předcházející střednědobé strategie, které byly vládou průběžně projednávány a schvalovány od roku 1996. Vyhodnocení Strategie na léta 2004 – 2007 bude vládě předloženo v prvním čtvrtletí roku 2008.

Materiál se skládá z pěti částí: Návrh usnesení (I), Předkládací zpráva (II), Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011 (III), Výsledky připomínkového řízení (IV) a Přílohy (V).

¹ Dalšími členy kromě Ministerstva vnitra jsou: Ministerstvo dopravy, Ministerstvo financí, Ministerstvo obrany, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo zdravotnictví, Nejvyšší státní zastupitelství, Policejní prezidium, Generální ředitelství cel, Generální ředitelství vězeňské služby, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Správa služeb zaměstnanosti Ministerstva práce a sociálních věcí, Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity, Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky, Probační a mediační služba.

Shrnutí materiálu

- Strategie je koncipována na základě současné situace v oblasti kriminality, vychází z nejnovějších poznatků vědeckých výzkumů a z domácích i zahraničních zkušeností. Zaměřuje se zejména na snižování majetkové a násilné kriminality a na eliminaci kriminálně rizikových sociálně patologických jevů.
- Cílem Strategie je zvyšování pocitu bezpečí občanů, snižování míry a závažnosti trestné činnosti, posilování kompetencí krajů a obcí při plánování a realizaci preventivních opatření.
- Priority Strategie spočívají v eliminaci kriminogenních sociálních a ekonomických faktorů, které umocňují rozvoj kriminálního jednání, v omezování příležitostí k páčání trestné činnosti a zvyšování rizika pro pachatele, že bude dopaden, a v informování občanů o legálních možnostech ochrany před trestnou činností.
- Cílovými skupinami, jimž bude věnována zvýšená pozornost, jsou děti a mládež ohrožení sociálně patologickým jevy a s kriminální zkušeností, prvopachatelé trestných činů, recidivisté a sociálně vyloučené komunity.
- Důraz bude kladen na další zkvalitňování systému prevence kriminality po stránce legislativní, analytické, vyhodnocovací, personální, informační a metodické.
- V rámci předkládané Strategie dochází oproti minulým dokumentům k následujícím změnám:
 - Bude posílena samosprávná role krajů, které budou mít možnost s finanční podporou státu realizovat na svém území vlastní preventivní politiku. Posílení kompetencí krajů je nezbytné doprovodit i vyššími finančními prostředky.
 - Další změna se dotýká velkých měst s počtem obyvatel nad 25 tisíc², kterým, pokud se rozhodnou realizovat Městský program prevence kriminality, bude při splnění stanovených podmínek zaručeno čerpání finančních prostředků na jejich preventivní programy po dobu čtyř let. Města budou metodicky vedena ke komplexnímu pojetí preventivních opatření založených na důkladné bezpečnostní analýze, na znalosti místních podmínek a potřeb a na zapojení všech dotčených subjektů (instituce státní správy, územní veřejné správy, justičních orgánů, Policie ČR, nestátní neziskové organizace, podnikatelské právnické osoby atp.) do systému prevence kriminality na místní úrovni.

² V České republice je takových měst celkem 47.

- Na celostátní úrovni bude nadále podporován vznik a realizace mezíresortních preventivních programů, které budou koordinovány RVPPK a které budou směřovat do oblastí z celostátního bezpečnostního hlediska považovaných jako závažné a jejichž řešení není na místní nebo regionální úrovni možné.
- Vedle mezíresortních preventivních programů budou jednotlivá ministerstva realizovat své resortní programy v oblasti prevence kriminality, na které budou ve svých kapitolách vyčleňovat finanční prostředky ze státního rozpočtu.
- Další oblastí, která bude na republikové úrovni podporována, je výzkumná činnost, jejíž výsledky napomáhají rozvíjet efektivní a racionální preventivní politiku státu.
- Dopad na výdaje z veřejných rozpočtů, resp. kapitoly Ministerstvo vnitra, bude v letech 2008 až 2011 činit 400 mil. Kč. Tato částka se navrhuje s ohledem na diverzifikaci systému prevence kriminality na úroveň republikovou, krajskou a městskou.
- Finanční prostředky vložené do prevence kriminality jsou mnohonásobně nižší než do represe. Navíc mají pozitivní vliv na společenské klima.